

LISA 1

PROJEKTI KIRJELDUS

Nr	Peatükk	Sisu
1	Projekti nimi	Õigeusu Tekstiilide Päev 2026
2	Projekti kokkuvõte	<p>Kergu ja Lelle õigeusu kirikus on mitmeid vanemaid tekstiile, mis ei ole muinsuskaitse all ning mille täpne arv ja seisukord on vaimulikele ja kogudusele teadmata, kuid mille hulgas on väärtuslikke esemeid.</p> <p>Oluline on tekstiilid pildistada, teha nimekiri, selgitada välja väärtuslikumad ja teenistustel kasutavad ning järkjärgult nende hoiutingimusi parandada.</p> <p>Lelle-Juuru rikkalik kirikutekstiilide kogu on ka sobivaks näiteks, et teiste koguduste liikmetele selgitada kuidas oma tekstiilidega toimida.</p> <p>Selleks on vaja nii kogenud tekstiilispetsialistide nõuandeid kui vaimulike teadmisi, kirikuliikmete, muinsuskaitstjate ja kohalike koostööd.</p>
3	Taust ja vajaduse kirjeldus	<p>EAÕK mitmetes kogudustes on väiksemad või suuremad tekstiilikogud, milles valdav osa esemeid pärineb 19. saj teisest poolest kuni 20. sajandi keskpaigani, kuid on ka vanemaid ja uuemaid. Nii mõnelgi kogudusel on kas ruumikitsikuse, sisekliima või tekstiilide halva seisukorra tõttu nendega probleemid, mida enamasti ei osata koha peal lahendada. Materjali säilivuselt on vanemad tekstiilid võrdsest trükistega enim ohustatud kunstipärandi osa. Samas leidub õigeusu tekstiilide hulgas mitmeid väga väärtuslikke, kauneid ja olulist infot kandvaid esemeid.</p> <p>Kuigi taustal on õigeusu kiriku tava teenistusteks kõlbmatuid sakraalesemeid hävitada (põletades või mattes), siis ülempreester M. Palli sõnul pole EAÕK pruugis tekstiilide ja ikoonide hävitamine tavaline, pigem kipuvad nad jääma kirikustesse seisma. Seda arvestades soovime tutvustada omavahel kiriku ja pärandihoidjate seisukohti ning kaasata tekstiilispetsialiste õppimaks dokumenteerima ja hindama esemete seisundit.</p> <p>Kergu ja Lelle kirikuvaradega tegeles aktiivselt aastail 2013-2022 eelmine preester Enos Heinsoo. Lelle tekstiilidega on varasemalt tutvunud ka Eesti Kirikutekstiili Sõprade Seltsi juhatuse liige Sirje Säär, kes rõhutab vajadust tegeleda tekstiilide, kui hapra ja seni tähelepanuta jäänud pärandi osaga. Kadri Taela sõnul Muinsuskaitseametist aitaks Õigeusu</p>

Nr	Peatükk	Sisu
		<p>Tekstiilide Päev täita olulist lünka, kuna tekstiilidega seotud õpituba pole ammu olnud.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2023-2024 konserveeris tollane EKA tudeng Lea Tall Lelle kiriku tekstiiläristega Kristuse surikuju ja uuris, oma lõputöös mis mõjutab segamaterjalidest koosnevate kirikutekstiilide säilitamist õigeusu kirikutes. • 2024 toimus kirikutekstiilide näitus-tuulutus Lelle Kiriku Sõprade päeval (Muinsuskaitse päevad 2024) koostöös Lelle Rahvamajaga. • 2026 2. mail toimunud Lelle kiriku talgupäeval „tuulutati“ tekstiilid Lelle Rahvamajas ning L. Tall pildistas karikakatted ja nende kahjustused. <p>Paralleelselt on Lelle ja Kergu kogudused tegelenud koostöös EAÕK kirikuvalitsusega hoonete seisundi probleemidega. Alates 2024 on EAÕK taodelnud kahel korral vahendeid Lelle kiriku katuse taastamiseks Muinsuskaitseametist ning plaanis on jätkata vahendite otsimist kuni tööd saavad tehtud. 2025 kevadel ja sügisel parandati ajutiselt Lelle kiriku katuse läbijooksud ning eemaldati avariitööde käigus Kergu kiriku tornis kasvanud puud OÜ Rändmeistri poolt.</p>
4	Projekti eesmärk	<p>-Tutvustada EAÕK kirikutekstiile, nende väärtust ja säilitamisvõimalusi.</p> <p>-Tuua kokku koguduste liikmed, uurijad, konservaatorid ja pärandihuvilised, kohalikud inimesed ja pärandispetsialistid.</p> <p>-Näidata Kergu ning Lelle-Juuru kirikute tekstiilikogude näitel, kuidas koguga tutvuda, seda hoida ja leida abi konserveerimiseks.</p> <p>-Inventeerida Kergu- ja Lelle-Juuru karikakatted ja laotused. Kaardistada neist võimalikult paljude materjalid ja kahjustused ning selgitada nende oletatav vanus. Teha valitud tekstiilidele kuivpuhastus ja need korralikult pakendada.</p> <p>-Algatada arutelu kirikutekstiilide kasutamise, väärtustamise ja säilitamise üle.</p>
5	Sihtrühm	<p>Õigeusu Tekstiilide Päeva sihtrühm: Eesti Apostlik-Õigeusu kirik, pärandi ja kultuurihuvilised laiemalt. Osalejad mõistavad paremini kirikutekstiilide väärtust, nendega seonduvaid asjaolusid ja huvigruppe.</p> <p>Loengu sihtrühm: kohalikud kogukonnad, seltside liikmed, pärandi ja käsitööhuvilised ning pärandi spetsialistid tutvuvad rikkaliku õigeusu</p>

Nr	Peatükk	Sisu
		<p>kultuuriga. Õigeusu koguduste liikmed mõistavad paremini tekstiilide kasutust.</p> <p>Töötoa sihtrühm : õigeusu koguduste liikmed, kirikute lähikonnas elavad pärandi ja käsitööhuvilised, kohalike seltside liikmed õpivad inventeerima ja korrastama tekstiile.</p> <p>Töötoa osalised registreeruvad eelnevalt.</p>
6	Projekti tegevused	<p>Eeltööd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nimekirja tegemine Kergu ja Lelle-Juuru karikakatetest ja laotustest (u 30-35 eset). 2. Tekstiilikonservaatorid tutvuvad Kergu ja Lelle-Juuru kiriku tekstiilikoguga. 3. Täpsema päevakava kokku leppimine ja vabatahtlike kaasamine 4. Eelreklaam kohalike inimeste, õigeusu koguduste ja pärandihuviliste hulgas. Töötuppa osalejate kutsumine. 5. Töötoaks vajalike vahendite ostmise ning tülliga kaetud raamide ja esemete numbrilipikute valmistamine. 6. Vahendite laenamine, mis ei ole eelarves. Muuhulgas 7 tolmuimejat, 3 kmpl miniotsikuid, 16 mõõdulinti jm 7. Töötoa korraldajad valmistavad Lelle rahvamaja saalis ette lauad kirikutekstiilide ja vajalike vahenditega. <p>Õigeusu Tekstiilide Päeva tegevused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Loeng kirikutekstiilidest 2. Kirikutekstiilide dokumenteerimise ja korrastamise töötuba <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Loeng karikakatetest, nende päritolu ja vanuse määramisest 2.2. Nõustamine väljapandud tekstiilide päritolu ja vanuse osas 2.3. Töötoas osalejad märgivad ankeetidele karikakatete oletatava vanuse ja päritolu 2.4. Töötoas osalejad kaardistavad konservaatorite juhendamisel karikakatete materjalid ja kahjustused ning teevad neile kuivpuhastuse 2.5. Konservaatorid näitavad, kuidas toimida teenistusrõivaste jt tekstiilidega 3. Arutelu tekstiilide teemadel <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Spetsialistid, koguduste liikmed ja kohalikud arutavad õigeusu tekstiilidega seotud küsimusi

Nr	Peatükk	Sisu
		3.2. Moderaator märgib tahvlile välja toodud kitsaskohad, võimalused ja ettepanekud
7	Oodatavad tulemused	<ul style="list-style-type: none"> Kergu- ja Lelle-Juuru karikakatetest koostatakse nimekiri koos fotodega. Toimuvad loengud kirikutekstiilidest ja nende päritolu ja vanuse määramisest. Toimub õpituba konkreetsete tekstiilide päritolust, vanusest, materjalidest, kahjustustest, kuivpuhastusest ja pakendamisest. 15-30 Kergu- ja Lelle-Juuru karikakatet saavad dokumenteeritud, kuivpuhastatud ja pakendatud.
8	Mõõdikud ja hindamine	<ul style="list-style-type: none"> Kergu- ja Lelle-Juuru karikakatete töötoa jooksul tuvastatud andmed kantakse elektoonilise karikakatete nimekirja Kergu- ja Lelle-Juuru karikakatetest koostatud nimekiri antakse printituna preester M. Timmermannile ja edastatakse failina diakon P. Lohule, tekstiiliuuriija M. Sepperile ja kunstivarade spetsialist K. Taelale Projekti aruandluses kajastatakse loengul osalenute arvu Projekti aruandluses kajastatakse töötoas osalenute arvu, võimalusel täidavad osalejad tagasiside lehed.
9	Ajakava	Projekt kestab 4-5 kuud. Eeltööd algavad alates toetussummade laekumisest. Õigeusu tekstiilide päev toimub eeldatavalt ühel septembri laupäeval. Projekt lõpeb nõuetekohase aruande esitamisega.
10	Meeskond ja vastutus	<p>Projekti juht: Lea Tall, (CV Lisa- projekti kirjutamine, läbirääkimised osapooltega, reklaam, vahendite ostmise ja laenamine, aruandlus.</p> <p>Meeskond:</p> <ul style="list-style-type: none"> Preester Matti Timmermann- palvuse läbiviimine, osalemine arutelul, Madli Sepper, TÜ usuteaduskonna nooremteadur, kirikutekstiilide uurija https://www.etis.ee/CV/Madli_Sepper001- Päevakava täpsustamine, loengud kirikutekstiilidest, kirikutekstiilide päritolu ja vanuse alane nõustamine Ruth Paas, EVM Esemete konserveerimise osakonna tekstiilikonservaator- Kergu- ja Lelle-Juuru tekstiilikogudega tutvumine, esemete seisundi ja hoiutingimuste hindamine.

Nr	Peatükk	Sisu
		<p>Päevakava täpsustamine, kirikutekstiilide töötoa ettevalmistus ja läbiviimine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liili Aasma, EVM tekstiilikonservaator - Kergu- ja Lelle-Juuru tekstiilikogudega tutvumine, esemete seisundi ja hoiutingimuste hindamine. Päevakava täpsustamine. Kirikutekstiilide töötoa ettevalmistus ja töötoa osaliste juhendamine. • Anette Ross, MTÜ Meie Lelle selts- reklaam Lelle piirkonnas, võimalusel abistamine kohapeal ja kohalike vabatahtlike leidmine • Mariina Madisson, Lelle Rahvamaja juhataja- reklaam Lelle piirkonnas, Rahvamaja ruumide ja tehniliste vahendite tagamine töötoaks ja loenguks.
11	Partnerid	EAÕK Lelle Püha Kolmainu abikogudus, Lelle rahvamaja, MTÜ Meie Lelle Selts, Kaisma Rahvamaja, EAÕK kogudused, Muinsuskaitseamet
12	Kommunikatsioon	<ul style="list-style-type: none"> • Suhtlemine koguduste, kohalike seltside, pärandihuviliste, spetsialistide jt sitgruppi kuulujatega isiklikult või sädeisikute kaudu • EAÕK Koguduste meililistid ja Facebooki lehed • Lelle rahvamaja koduleht • MTÜ Meie Lelle Seltsi koduleht • Kaisma Rahvamaja koduleht • Eesti Muinsuskaitsepäevad 2026 koduleht • Pereraadio • FB Eesti Ortodoksia grupp • Kehtna Valla Vaatleja
13	Riskid ja maandamine	<p>Riskid ja nende maandamine:</p> <p>Loengute või töötoa läbiviija haigestub või ei saa osaleda muudel ootamatutel põhjustel. Loengupidaja asendamine: Kirikutekstiilide uurijaid Eestis rohkem ei ole, kuid kirikutekstiilide kasutusest võiks rääkida preester Matti Timmermann ning lühiülevaate vanade tekstiilide omadustest ja säilitamisest võiks teha Ruth Paas. Lea Tall saaks lühidalt tutvustada Kristuse surikuju konserveerimist. Slaidiettekande asemel saaks tutvustada kirikuruumi ja esemeid kohapeal.</p> <p>Töötoa ühte läbiviijat saab hea eelneva ettevalmistuse korral asendada konservaator L. Tall.</p>

Nr	Peatükk	Sisu
		<p>Projektijuht haigestub või ei saa osaleda muudel ootamatutel põhjustel. Võimalikult palju rolle tuleks varakult delegeerida, ning tegevused kokku leppida, vahendid hankida piisava ajavaruga. Võimalikud asendajad leida varakult töötoas või loengul osaleda plaanijate hulgast.</p> <p>Vahendid kallinevad: laenata suurem osa vahendeid töötoa läbiviijate või EKÜ kaudu mäluasutustest</p> <p>Raskused vahendite transpordiga- mõelda logistikale ja leppida varakult kokku inimesed, kes aitavad vahendeid teisaldada. (Nt Tallinna mäluasutustes töötavad mehed Lellest ja Eidaperest või keegi töötoas osaleja)</p>
14	Eelarve	<p>Kulud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loengute ja töötoa läbiviijate tööjõu- ja transpordikulud 908,15 • Eeldatav vahendite kulu ja saali üür 380,58 <p>Projekti maksumus: 1290 (ümardatult)</p> <p>Võimalik omafinantseering- omafinantseeringuna rahastab Lelle kogudus töötoas osalejate, juhendajate ning loengupidaja ühise lõunasöögi ning kohvilaua. Tekstiilide päeva korraldamisega kaasneb projektijuhi ja koostööpartnerite vabatahtlik töö.</p> <p>Võime kaaluda ka sümboolset osalustasu töötoas osalejatele.</p> <p>Täpsem eelarve vt Lisa 4</p>
15	Jätkusuutlikkus	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstiilide päev on mõeldud pilootprojektina ning saadud kogemused ja meetodika täpsustamine aitavad jätkata Lelle jt kirikute tekstiilide, kui ka muude kunstivarade inventeerimist ja korrastamist (nt Lelles ootavad järgmised tekstiilid ja ikoonid) • Projekti toetavad nõuannetega Muinsuskaitseameti kunstipärandiga tegelevad spetsialistid • Osalt samade töövahenditega saab korraldada järgmiseid töötubasid. Osalejad õpivad hankima ja valmistama töövahendeid • Osalejad saavad kontakte, ideid ja julgustust tegelema kirikute pärandiga • Saadud kogemused võivad olla aluseks kui soovime koostöös osapooltega koostada juhendmaterjali õigeusu kirikute tekstiilikogude järk-järguliseks inventeerimiseks ja

Nr	Peatükk	Sisu
		<p>säilitustingimuste parandamiseks. Info võiks olla kättesaadav Muinsuskaitseameti ja EAÕK kodulehel</p> <ul style="list-style-type: none"> Leida võimalus korraldada säilitusspetsialisti(de) loeng EAÕK Teoloogilises Instituudis
16	Lisad	<ul style="list-style-type: none"> Lisa 1. Projekti kirjeldus Lisa 2. Õigeusu Tekstiilide Päeva esialgne kava Lisa 3. Tegevused, läbiviijad, vahendid Lisa 4. Kavandatud tegevuste eelarve Lisa 5. Pakkumine M. Sepper. Loeng kirikutekstiilidest ja tekstiilide päritolu ja vanuse alane nõustamine Lisa 6. Projektjuhi Lea Talli CV

LISA 2. ÕIGEUSU TEKSTIILIDE PÄEVA ESIALGNE KAVA

1. **Palve** 5-10 min
2. **Lelle õigeusu kiriku ja tekstiilide hoiutingimuste tutvustus** 10-15 min
3. **Töötoa sissejuhatus**- osalejad tutvuvad laudadele asetatud tekstiilidega ja valivad endale eseme(d), millega nad hakkavad töötoas tegelema. Rahvamajas 20-25 min
4. **Loeng õigeusu tekstiilide väärtustest ja kasutusest**- kirikutekstiilide uurija Madli Sepper. Kirikusaalis 1h
5. **Loeng-nõustamine tekstiilide päritolust ja vanusest**- Madli Sepper. Osalejad märgivad ankeetidele esemete oletatava päritolu ja vanuse 1,5h
6. **Arutelu** 30 min
7. **Lõunasöök** töötoa läbiviijatele ja osalejatele Lelle rahvamaja köögis 30 min
8. **Loeng-nõustamine tekstiilide materjalidest ja kahjustustest**- tekstiilikonservaatorid Ruth Paas ja Liili Aasma. Osalejad märgivad ankeetidele tekstiilide materjalid ja kahjustused. 40 min-1h
9. **Tasapinnaliste tekstiilide kuivpuhastuse õpitund**- konservaatorid näitavad ette ja osalejad puhastavad tekstiili(d) 35min-1h
10. **Ruumiliste tekstiilide hoiustamise näited**- konservaatorid 20-30 min
11. **Tekstiilide pakkimine ja tagasi kirikusse paigutamine**- konservaatorite juhendamisel 20-30 min

Kaalume ka võimalust jätta tekstiilid järgmiseks päevaks saali näitusele ning teha kirikus lastele õigeusu tekstiilide mustrite joonistamise töötuba.

LISA 3. Kavandatud tegevused, läbiviijad ja vahendid:

Nr	TEGEVUS	LÄBIVIIJAD	VAHENDID
1.	Loeng kirikutekstiilidest	M. Sepper	Projektor, ekraan, pikendusjuhe
2.	Kirikutekstiilide dokumenteerimise ja korrastamise töötuba		
2.1	-Loeng karikakatetest, nende päritolu ja vanuse määramisest -Nõustamine väljapandud tekstiilide päritolu ja vanuse osas -Töötoas osalejad märgivad ankeetidele karikakatete oletatava vanuse ja päritolu	M. Sepper	Lauad, alused, ankeedid, kahjustuste nimekirjad, pliiatsid, kustukummid
2.2	-Töötoas osalejad kaardistavad konservaatorite juhendamisel karikakatete materjalid ja kahjustused ning teevad neile kuivpuhastuse. -Konservaatorid näitavad, kuidas toimida teenistusrõivaste jt tekstiilidega	R. Paas, L. Aasma abistab L. Tall	Tolmuimejad, tolmuimeja miniotsikud, tülliga kaetud raamid, Tyvek, siidipaber, valge paber laudade katmiseks, filterpaber, erinevad pintslid, harjad, mõõdulindid, trükitud ankeedid, harilikud pliiatsid, esemete numbrilipikud
3.	Arutelu kirikutekstiilide teemadel Moderaator märgib tahvlile välja toodud kitsaskohad, võimalused ja ettepanekud	M. Sepper, R. Paas, L. Aasma, L. Tall. Võimalusel keegi EAÕK ja Muinsuskaitse Muuseumide ja kunstipärandi osakon-na inimestest	Tahvel, paber A1, marker

LISA 4. KAVANDATUD TEGEVUSTE EELARVE

NR	KULU	MÄRKUSED	HIND	MAKSUD	KOKKU
1	Kirikutekstiilide uurija M. Sepperi töötasu	3h	78,17 bruto	Töötuskindlustus 8% + sotsmaks 33%	104,60
2	M. Sepperi transpordikulud	Tartu-Lelle-Tartu autoga https://www.rome2rio.com/map/Tartu/Lelle 258 km 3h 48 min	60		60
3	Tekstiilikonservaatori töötasu	8h kohapeal+ ettevalmistus	260,58 bruto	Töötuskindlustus 8% +	348,65

				sotsmaks 33%	
4	Tekstiilikonser- vaatori töötasu	8h kohapeal+ ettevalmistus	+kogumis- pension 265.99 bruto	Töötuskind- lustus 8% +sotsmaks 33%	355,90
5	L. Tall, R. Paas, L. Aasma + vahendite transpordikulud	Tallinn-Lelle-Tallinn autoga 150 km 2h 20 min https://www.rome2rio.com/m ap/Tallinn/Lelle VÕI Tallinn-Lelle-Tallinn rong 1.kl pilet	34 / 6.50 x 6 =39		39
	VAHENDID TÖÖTOAKS				
6	Tolmuimeja miniotsikud 4 komplekti	https://e-24.ee/tolmuimeja- tarvikud/tolmuimeja-otsikute- komplekt-menalux- 9000846924 Elektro veebipood	29.50 x 4 =118	Saatmis- kulud 5,18	123,18
7	Raamid 21 x 30 cm, 15 tk	https://www.ikea.com/ee/et/p/ /haeckhagtorn-pildiraam- maend-20614116/ https://www.aatrium.ee/p/62 8279/pildiraam-nina-15x20- tamm.html	2.49 x 15 = 37,35 3.90 x 15 = 58,5		37,35
8	Tüllkangas 149 x 1m	https://www.abakhan.ee/peh me-tull-naturaalne-valge	4.90		4.90
9	Siidipaber 75x100 cm 20 lehte	https://www.zelluloos.eu/et/t oode/17286/siidipaber-arhiivi- puhverdamata-18-g-m2-75-x- 100-cm-10-lehte-valge	7		7
10	Tyvek 10cm x 25m	https://deffner- johann.de/en/tyvek-soft-non- woven-1623-e-101-cm-x-25-m- roll.html	73.40	Saatmis- kulud	87,35
11	Filterpaber 66 x 50 cm x 15	https://www.zelluloos.eu/et/t oode/371/filterpaber-95-g-m2- 66-x-50-cm-valge	0.9p x 15 = 13,5		13,5
12	Valged kindad 15 paari	https://espak.ee/epood/toode /sormik-mikropunktidega- 4267-puuvill-lukra-valge-l/	1.10 x15 =16,5		16,5
13	Paber A2 25 lehte tekstiilide alusteks	https://www.zelluloos.eu/et/t oode/39/joonistuspaber- barcelona-170-g-m2-42-x-59- 4-cm-a2-25-lehte-loodusvalge	10.80		10.80
14	Lelle rahvamaja saali üür	10 € tund x 8	80		80
	KOKKU				1288.73

PS Vahendite hinnad on arvestatud 2026 mais leitud pakkumiste alusel ning võivad muutuda

LISA 6. Curriculum Vitae Lea Tall

ISIKLIK INFORMATSIOON

Nimi **Lea Tall**
 Sündinud 18.05.1972 Kuressaares
 Kontakt 55 65 44 38
leasuurpere@gmail.com
 Perekond Pärtel Tall, tütar 2007, poeg 2009

HARIDUSKÄIK

2020-2024 Eesti Kunstiakadeemia Muinsuskaitse ja konserveerimine BA kunsti suund
 1998- 2001 Tallinna Kergetööstustehnikum, Rõivaste konstrueerimine ja modelleerimine
 1990- 1993 Eesti NSV Riiklik Kunstiinstituut, Sisearhitektuur lõpetamata (2,5 kursust)

TÄIENDKOOLITUS

2025 august Eesti Konservatorite ühingu talgud Kihnu muuseumis
 2024 juuli Narva Muuseumi Raidkivikogu inventeerimispraktika "Narva barokk"
 2021 juuli Lalsi Püha Nikolause kiriku ikonostaasi konserveerimistalgud
 2021 juuni Narva-Jõesuu kirikuvarade päästetalgud
 2014-2020 vabakuulajana Püha Platoni Seminari/ UI Õigeusu õpetooli loengutes
 2012 Tervise Arengu Instituut "Tegevusjuhendaja koolitus"

TÖÖKOGEMUS

Alates aprill 2025- EKM raamikonservator

2024 november– detsember EVM Kanut, konservator- Põimvaiba ja kasuka konserveerimine.

2024 november SA Eesti Meremuuseum, konservator- Näitusele tulnud eksponaatide seisundi fotografeerimine, eksponeerimistingimuste kontrollimine. Koostöö installaatorite meeskonnaga.

2024 juuni– august EKA muuseum, konservator- Ölimaalide konserveerimine.

2024 aprill– mai SA Eesti Meremuuseum, konservator- Metall- ja marmoresemete konserveerimine enne püsiekspositsiooni minekut.

2023 juuni– oktoober RÄNDMEISTER, OÜ, ennistuskunstnik- Harju-Risti kiriku koorialuste seinte varasemate viimistluskihtide väljapuhastamine, krohviparanduste tegemine.

2015 – 2021 EESTI KUNSTIAKADEEMIA, Stsenograafia osakond, töökoja juhataja- Tudengite ja õppejõudude abistamine tehnilistes ja logistilistes küsimustes. Töötubade, näituste ja ruumide ajakava korraldamine. Vahendite hankimine, laenutamine, kuludokumendid.

2003 – 2015 TALLINNA TUGIKESKUS JUKS, juhendaja- Kunsti- ja käsitöötoodete kavandamine ja õmblemine koos vaimupuudega täiskasvanutega. Tegevusplaanide koostamine, arenguveestlused. Koostöö klientide vanemate, tugispetsalistide ja toodete tellijatega. Praktikantide juhendamine.

LIIKMELISUS

EAÕK Tallinna Püha Siimeoni ja Naisprohvet Hanna koguduse juhatuse liige
 Eesti Konservatorite ühingu liige